

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 287/2021-18

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu a zo sudcov Miroslava Duriša a Ladislava Duditša (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], proti postupu Okresného súdu Spišská Nová Ves v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Er 198/2017 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a**.
2. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu bola 14. decembra 2020 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa, ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prerokovanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Spišská Nová Ves (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Er 198/2017 (ďalej len „napadnuté konanie“). Sťažovateľ sa tiež domáha, aby ústavný súd prikázal v napadnutom konaní okresnému súdu konať bez zbytočných prietáhov. Okrem toho sa sťažovateľ domáha priznania finančného zadosťučinenia v celkovej sume 10 000 eur a náhrady trov konania v sume 900,58 eur.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že 20. októbra 2017 bol okresnému súdu doručený návrh sťažovateľa na zapretie pravosti a výšky pohľadávky zo 17. októbra 2017. Sťažovateľ uviedol, že o tomto jeho návrhu okresný súd nerozhodol do podania ústavnej sťažnosti, čo predstavuje dobu viac ako 3 roky. Sťažovateľ uviedol, že „*podaný návrh na zapretie pravosti a výšky pohľadávky v súlade s exekučným poriadkom z dôvodu, že... sa na krajskom súde viedli a vedú správne konania o zákonnosti rozhodnutí správneho orgánu, ktoré majú byť podkladom návrhu na vykonanie*

exekúcie vedenej pod sp. zn. 2Er/198/2017.“. V postupe okresného súdu preto sťažovateľ vidí dlhotrvajúce obdobie totálnej nečinnosti, keď za viac ako 3 roky nerozhodol o jeho návrhu.

3. Z dôvodu nepriaznivých majetkových pomerov sťažovateľ požiadal o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Aby ústavný súd mohol rozhodnúť o ustanovení právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom [§ 37 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)], musí najprv zistiť, či sú kumulatívne splnené tri podmienky, resp. predpoklady na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom: (i) žiadosť o ustanovenie právneho zástupcu, (ii) majetkové pomery odôvodňujúce takúto žiadosť, (iii) nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti.

5. Ak ústavný súd z obsahu ústavnej sťažnosti a výsledku jej posúdenia zistí, že v danom prípade nie je daná právomoc ústavného súdu na jej prerokovanie, ústavná sťažnosť je oneskorená, neprípustná alebo zjavne neopodstatnená, znamená to, že ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, a teda že nie je splnený jeden z predpokladov ustanovenia právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, v dôsledku čoho nemožno žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom vyhovieť.

6. Ústavný súd v súlade s § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť sťažovateľa, pričom posudzoval, či jej prijatiu na ďalšie konanie nebránia dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

7. Z lustrácie ústavného súdu vyplýva, že na návrh obce [REDAKOVANÉ] na vykonanie exekúcie okresný súd vydal poverenie na výkon exekúcie č. 5810 006409 z 18. mája 2017 súdnemu exekútorovi pre vymoženie sumy 330,30 eur a trov exekúcie. Exekučným titulom je vykonateľný výkaz daňových nedoplatkov č. FD10/19/2017 zo 17. januára 2017 vydaný obcou [REDAKOVANÉ], ktoré tvoria viaceré platobné výmery obce [REDAKOVANÉ] v spojení s rozhodnutiami Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky ako odvolacieho orgánu týkajúce sa vyrubného miestneho poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady.

8. Dňa 20. októbra 2017 bol okresnému súdu doručený návrh sťažovateľa na zastavenie exekúcie zo 17. októbra 2017 a návrh na zapretie pravosti a výšky pohľadávky tiež zo 17. októbra 2017, v ktorom uviedol len, že „pravosť a výšku vymáhaného nároku: istiny 330,30 Eur v zmysle ust. § 55 ods. 2 Exekučného poriadku zapieram v celom rozsahu, nakoľko sa vopred, autoritatívne, neurčito rozhodlo, čo treba v konkrétnom prípade pokladať za konkrétne právo na plnenie.“.

9. Uznesením okresného súdu č. k. 2 Er 198/2017 z 12. októbra 2020 (ďalej len „uznesenie okresného súdu“) bol zamietnutý návrh sťažovateľa na zastavenie exekúcie, zároveň bol povolený odklad exekúcie do právoplatného skončenia konaní vedených Krajským súdom v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) pod sp. zn. 7 S 135/2015, 6 S 121/2015 a 7 S 117/2016 a do právoplatného skončenia konania o kasačných sťažnostiach podaných vo veciach vedených krajským súdom pod sp. zn. 8 S 56/2016 a 7 S 66/2016. Proti uzneseniu okresného súdu sťažovateľ podal odvolanie a po

vykonaní úkonov súvisiacich s podaným dovolaním bol súdny spis 22. marca 2021 predložený krajskému súdu, pričom krajský súd dosiaľ nerozhodol o podanom odvolaní.

10. Nálezom ústavného súdu č. k. I. ÚS 425/2020 z 18. novembra 2020 (ďalej len „nález ústavného súdu“) bolo rozhodnuté, že bolo porušené základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní. Ústavný súd prikázal okresnému súdu, aby v napadnutom konaní konal bez zbytočných prietáhov. Zároveň sťažovateľovi ústavný súd priznal finančné zadosťučinenie v sume 200 eur. Ústavný súd okrem iného uviedol, že „podstatnejšie pre posúdenie veci z hľadiska namietaných zbytočných prietáhov je však to, že o návrhu sťažovateľa na zastavenie exekúcie podanom 20. októbra 2017 rozhodol okresný súd až 12. októbra 2020, teda po takmer troch rokoch, čo ústavný súd považuje za časovo neprípustné obdobie právnej neistoty sťažovateľa. Z chronologického prehľadu procesných úkonov je zrejmé, že tento návrh sťažovateľa okresný súd opomenul (rovnako ako návrh na zapretie pravosti a výšky pohľadávky)... Až po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie zjednal okresný súd nápravu a o návrhu sťažovateľa na zastavenie exekúcie rozhodol uznesením z 12. októbra 2020, teda po troch rokoch od jeho podania. Takýto postup nemožno z ústavnoprávneho hľadiska tolerovať či ospravedlniť.“.

II.A. K namietanému porušeniu v bode 1 označených práv sťažovateľa postupom okresného súdu v napadnutom konaní v období do právoplatnosti nálezú ústavného súdu:

11. O namietanom porušení práv sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v totožnom konaní už bolo rozhodnuté nálezom ústavného súdu. Ústavný súd preto časť ústavnej sťažnosti vzťahujúcu sa na obdobie do právoplatnosti nálezú ústavného súdu (24. novembra 2020) odmietol ako neprípustnú z dôvodu prekážky *res iudicata* podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde v spojení s § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde

II.B. K namietanému porušeniu v bode 1 označených práv sťažovateľa postupom okresného súdu v napadnutom konaní v období po právoplatnosti nálezú ústavného súdu:

12. Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti konštantne vychádza z názoru, že účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia orgánu verejnej moci (napr. II. ÚS 26/95, I. ÚS 76/03, III. ÚS 154/06, II. ÚS 438/2017). Samotným prerokovaním veci na všeobecnom súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (obdobne III. ÚS 127/03, IV. ÚS 221/04).

13. Ústavný súd uvádza, že okresný súd rozhodol o návrhu sťažovateľa na zastavenie exekúcie uznesením z 12. októbra 2020, a preto okresný súd mohol zároveň rozhodnúť aj o návrhu sťažovateľa na zapretie pravosti a výšky pohľadávky. Ústavný súd ale berie do úvahy, že v prípade návrhu sťažovateľa na zapretie pravosti a výšky pohľadávky nie je jasné, čím sa ním domáha (na rozdiel od druhého návrhu, ktorým sa domáha zastavenia exekúcie), a tiež dôvody v ňom uvedené sú nezrozumiteľné (na rozdiel od dôvodov uvedených v návrhu na zastavenie exekúcie). Z tohto

dôvodu preto ústavný súd akceptuje, že okresný súd prednostne rozhodol o návrhu sťažovateľa na zastavenie exekúcie. Ústavný súd zároveň dodáva, že okresný súd bude povinný rozhodnúť o návrhu sťažovateľa na zapretie pravosti a výšky pohľadávky po rozhodnutí krajského súdu o podanom odvolaní sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu z 12. októbra 2020, a to v závislosti od výsledku odvolacieho konania.

14. Pri ústavných sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd) ústavný súd už v minulosti odmietol ústavnú sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú, ak „argumenty v sťažnosti sťažovateľa nepreukázali v čase podania sťažnosti takú intenzitu porušenia označeného základného práva, aby bola sťažnosť prijatá na ďalšie konanie“ (II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04).

15. Ústavný súd, zohľadňujúc skutočnosti uvedené v bode 13 a tiež skutočnosť, že sťažovateľ podal ďalšiu ústavnú sťažnosť iba 3 týždne od právoplatnosti nálezu ústavného súdu (mylne sa domnievajú, že nálezom ústavného vôbec nebolo rozhodnuté o priet'ahoch okresného súdu vo vzťahu k návrhu na zapretie pravosti a výšky pohľadávky, o ktorom dlhodobo okresný súd nerozhodol), konštatuje, že posudzované obdobie po právoplatnosti nálezu ústavného súdu nemá takú ústavne relevantnú intenzitu, aby bolo možné po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie konštatovať porušenie označených práv sťažovateľa postupom okresného súdu. Z tohto dôvodu preto ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

16. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľa bola odmietnutá ako celok už pri jej predbežnom prerokovaní, rozhodovanie o jeho ďalších návrhoch v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

17. Vychádzajúc z už uvedeného, ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade u sťažovateľa nie sú splnené podmienky na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom. Podľa názoru ústavného súdu je totiž z obsahu ústavnej sťažnosti a výsledku jej posúdenia ústavným súdom zrejmé, že v danom prípade ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti (m. m. III. ÚS 265/2014, III. ÚS 631/2017). Keďže nebol splnený jeden z predpokladov ustanovenia právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu ústavný súd nevyhovel.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. mája 2021

Libor DUEĽA
predseda senátu